ویژه

تخت روانچی در مسکو تشریح کرد
شرط موفقیت مذاکرات با ایران

مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر خارجه کشورمان گفت: اگر طرف آمریکایی موضوعات و خواسته‌های غیر مرتبط مطرح نکند و تهدید و ارعاب را کنار بگذارد، امکان خوبی برای دستیابی به توافق وجود دارد.

مجید تخت‌روانچی، معاون سیاسی وزیر خارجه کشورمان که به منظور برگزاری سومین دور نشست رایزنی سیاسی در صربستان حضور داشت؛ در نشست موسسه سیاست و اقتصاد بین‌الملل بلگراد با موضوع «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران: تبیین چالش‌ها و فرصت‌ها؛ واکاوی نقش بالکان و غرب آسیا در استقرار صلح و ثبات منطقه‌ای و بین‌المللی» که با حضور جمعی از سفرا، دیپلمات‌ها و اندیشمندان برگزار شد، به ایراد سخنرانی پرداخت.

مجید تخت‌روانچی در این نشست بر رویکرد دولت درخصوص مساله هسته‌ای اشاره و اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران همانند گذشته و در راستای سیاست تعامل، آماده گفت‌وگو درخصوص برنامه صلح آمیز هسته‌ای است و در طول چند ماه گذشته با چین، روسیه و ۳ کشور اروپایی گفتگو کرده است. وی با اشاره به مذاکرات غیرمستقیم در موضوع هسته‌ای بین ایران و آمریکا در مسقط گفت: اگر طرف آمریکایی موضوعات و خواسته‌های غیر مرتبط مطرح نکند و تهدید و ارعاب را کنار بگذارد، امکان خوبی برای دستیابی به توافق وجود دارد. جمهوری اسلامی ایران معتقد به گفت‌وگو و تعامل در سایه احترام متقابل است و هرگونه قلدری و زورگویی از نظر ما مردود است.

تخت‌روانچی در بخشی دیگری از سخنرانی خود بر سیاست اصولی کشورمان در ایجاد بهترین روابط با همسایگان اشاره و تاکید کرد: گفت‌وگو و تعامل مهم‌ترین راهبرد حل مسائل منطقه‌ای است.

رویداد

نگرانی اسرائیل درباره
هرگونه توافق تهران و واشنگتن

منابع رژیم صهیونیستی با نزدیک شدن به زمان مذاکرات آمریکا و ایران در عمان، بشدت نگران هرگونه توافق احتمالی بین تهران و واشنگتن هستند.

به گزارش الجزیره قطر، منابع اسرائیلی به روزنامه جروزالم پست اعلام کردند که نگرانی‌هایی جدی در تل‌آویو نسبت به احتمال موافقت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، با یک توافق هسته‌ای «محدود» با ایران وجود دارد.

انتشار این خبر هم‌زمان با افزایش گمانه‌زنی‌ها درباره تلاش برای احیای مذاکرات هسته‌ای میان تهران و واشنگتن، توجه تحلیلگران را به موضع احتمالی دولت ترامپ در قبال پرونده هسته‌ای ایران جلب کرده است.

ترکیه نگران ماجراجویی علیه ایران

وزیر امور خارجه ترکیه درباره پیامدهای هرگونه ماجراجویی نظامی علیه ایران هشدار داد و گفت که چنین اقدامی منطقه را به سوی بی‌ثباتی سوق خواهد داد و آنکارا از مذاکره برای حل و فصل مسائل بین طرف‌های درگیر حمایت می‌کند.

«هاکان فیدان» وزیر امور خارجه ترکیه هشدار داد که استفاده از قدرت نظامی علیه جمهوری اسلامی ایران به بی‌ثباتی در منطقه منجر خواهد شد.

وی در گفت‌وگو با شبکه «سی‌ان‌ان ترک» همچنین تأکید کرد: «آنکارا بر مذاکره میان طرف‌های درگیر تأکید دارد و از آن حمایت می‌کند.»

دیپلماتیک

دیدار امانی با وزیر دفاع لبنان در بیروت

سفیر جمهوری اسلامی ایران در بیروت با وزیر دفاع لبنان دیدار و بر ادامه حمایت تهران از بیروت در مواجهه با چالش‌ها تأکید کرد. مجتبی أمانی، سفیر جمهوری اسلامی ایران در بیروت با میشل منسی، وزیر دفاع لبنان، دیدار کرد. روزنامه الاخبار در این باره گزارش داد که این ملاقات به مناسبت آغاز به کار منسی در وزارت دفاع لبنان انجام شد. در این دیدار، أمانی بر «عمق روابط دوجانبه» بین تهران و بیروت تأکید کرده و از تعهد دائمی جمهوری اسلامی ایران به حمایت از لبنان در تمامی شرایط و چالش‌ها سخن گفت. سفیر ایران اعلام کرد که تهران آماده است در هر زمان و به ویژه در زمینه‌هایی که به منافع ملی لبنان کمک می‌کند، به این کشور کمک کند.

مقاومت

اعلام حکومت نظامی در جنوب سوریه

نهادهای امنیتی حکومت جدید سوریه در پی تحولات میدانی در حومه شرقی درعا در جنوب این کشور، مقررات منع رفت و آمد وضع کردند.

به گزارش شبکه المیادین، به گزارش منابع محلی، اداره امنیت عمومی سوریه در چند محله شهر بصری الشام، واقع در حومه شرقی استان درعا، ممنوعیت تردد اعلام کرده است. هرچند جزییاتی درباره دلیل این اقدام منتشر نشده، اما گفته می‌شود این تصمیم در پی تنش‌های امنیتی اخیر در منطقه اتخاذ شده است. منابع محلی دقایقی پیش از انتشار این خبر به شبکه المیادین گفته بودند که «بلال دروبی» به همراه دو نفر دیگر در تیراندازی ناشناس در شهر بصری الشام واقع در حومه شرقی استان درعا زخمی شد. به گفته منابع محلی، دروبی پیش از سال ۲۰۱۸ از فرماندهان گروه‌های محلی بود و اخیراً به وزارت دفاع حکومت جدید سوریه پیوسته است. مقامات رسمی تاکنون واکنشی به خبر منع رفت و آمد در درعا نشان نداده‌اند.

نمایندگان ایران و آمریکا به مسقط می‌رسند

ملاقات به وقت شنبه

گروه دیپلماسی- فخری سادات مسچی: چشم‌ها به ملاقات روزشنبه مسقط دوخته شده است. ایران و آمریکا در دو راهی جنگ یا صلح ایستاده‌اند؛هراحتمالی ممکن است اما فعلا طرفین تلاش می‌کنند از موضع قدرت وارد چانه‌زنی‌ها شوند.

تارنمای خبری «آکسیوس» به نقل از یک دیپلمات اروپایی و یک منبع آگاه دیگر مدعی شد: ایران در حال بررسی این پیشنهاد است که در مذاکرات با آمریکا، دو کشور بر روی یک توافق هسته‌ای موقت، پیش از پیگیری مذاکرات درباره توافقی جامع کار کنند.

در پی نامه دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا به رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران و در حمایت از سیاست دیپلماسی توام با تهدید و فشار حداکثری واشنگتن، آکسیوس ادعا کرد که «ترامپ مهلت دو ماهه برای مذاکره با ایران در مورد توافق هسته‌ای جدید تعیین کرده است».

در همین حال، منابع آکسیوس مدعی شدند که ایران بر این باور است دستیابی به یک توافق هسته‌ای پیچیده و بسیار فنی در مدت دو ماه واقع‌بینانه نیست و ایرانی‌ها می‌خواهند زمان بیشتر به‌دست آوردند تا از تشدید تنش‌ها جلوگیری کنند.

علی واعظ از اعضای «گروه بین‌المللی بحران» (ICG)، که از راه‌حل‌های صلح‌آمیز برای پایان دادن به مناقشه‌ها حمایت می‌کند، گفت: به نظر می‌رسد ایرانی‌ها بر این باورند که دستیابی به توافقی پایدار در چارچوب زمانی مورد نظر ترامپ، بعید است. بنابراین ممکن است لازم باشد که یک توافق موقت به عنوان مرحله میانی در مسیر دستیابی به توافق نهایی در نظر گرفته شود.

آکسیوس در ادامه ادعا کرد: توافق موقت میان آمریکا و ایران می‌تواند شامل تعلیق بخشی از فعالیت‌های غنی‌سازی اورانیوم ایران، رقیق‌سازی ذخایر اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصدی و امکان دسترسی بیشتر بازرسان سازمان ملل متحد به تاسیسات هسته‌ای ایران باشد.

در این گزارش همچنین آمده است: یک توافق موقت به احتمال زیاد شامل درخواست ایران برای تعلیق سیاست «فشار حداکثری» ترامپ بر اقتصاد ایران نیز خواهد بود. مشخص نیست که ترامپ تمایلی به انجام آن دارد یا خیر.

آکسیوس خاطرنشان کرد: استیو ویتکاف، فرستاده کاخ سفید قرار است امروز (شنبه) با عباس عراقچی وزیر امور خارجه ایران در عمان گفت‌وگو کند. در حالی‌که ایران معتقد است مذاکرات با میانجیگری عمان انجام خواهد شد، آمریکا همچنان اعلام می‌کند که گفت‌وگوها به صورت مستقیم خواهد بود.

از سوی دیگر مذاکرات غیر مستقیم ایران و آمریکا از روز شنبه در عمان شروع می‌شود «تمی بروس»، سخنگوی وزارت امور خارجه ایالات متحده گفت که نشست‌های روز شنبه ایران و ایالات متحده اینکه ایران جدی است را مشخص خواهد کرد و این احتمال که دورهای بیشتری از مذاکرات بین ۲ کشور برگزار شود را منتفی نمی‌داند.

بروس در پاسخ به سوالی درباره اینکه آیا مذاکرات روز شنبه تنها برای یک دفعه در نظر گرفته شده، عنوان کرد: «من فرض می‌گیرم اتفاقاتی که روز شنبه خواهد افتاد تعیین خواهد کرد که آیا مذاکرات بیشتری انجام شود یا نه. هم‌اکنون این نشست سازماندهی شده است. این یک بخش از یک چارچوب یا طرح بزرگتر نیست. این نشستی است برای تعیین اینکه آیا ایرانی‌ها جدی هستند یا خیر.»

تنها خواسته ترامپ

دونالد ترامپ رئیس جمهوری آمریکا صبح پنج‌شنبه در جمع خبرنگاران در اتاق بیضی (اتاق رئیس جمهوری آمریکا) در کاخ سفید در پاسخ به سوال خبرنگاری مبنی بر اینکه آیا مذاکرات روز شنبه ۲۳ فروردین ماه در عمان، آغاز یک روند است؟ گفت: «این یک شروع است. زمان زیادی نداریم. آنها نباید به سلاح دست هسته‌ای پیدا کنند. من می‌خواهم ایران پیشرفت کند، تنها خواسته من این است که آنها نباید سلاح هسته‌ای داشته باشند.»

رئیس جمهوری آمریکا مدعی شد: مردم ایران فوق العاده هستند. آنها واقعا باهوش هستند، اما حکومت سرسختی دارند. رهبران آنها از خواسته‌های من مطلع هستند. من چیز زیادی نمی‌خواهم. تنها خواسته‌ام، عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای است.

ترامپ در پاسخ به سوال خبرنگاری مبنی بر اینکه آیا منظور او از اقدامات احتمالی علیه ایران در صورت عدم رسیدن به توافقی تازه، اقدام نظامی را شامل می‌شود، گفت: «قطعا.»

رئیس جمهوری آمریکا با تکرار ادعاها و تهدیداتش برای فشار هرچه بیشتر به جمهوری اسلامی ایران ادعا کرد: «با ایران، اگر نیاز به اقدام نظامی باشد، ما اقدام نظامی خواهیم کرد. اسرائیل قطعا در این موضوع بسیار درگیر خواهد بود. آنها رهبر این کار خواهند بود، اما هیچ‌کس ما را رهبری نمی‌کند؛ ما هر کاری که بخواهیم می‌کنیم.»

«مارکو روبیو» وزیر امور خارجه آمریکا هم در نشست هیات دولت این کشور به ریاست دونالد ترامپ که از شبکه‌های تلویزیونی آمریکا پخش زنده می‌شد، باردیگر باتکرار ادعای گفتگوهای مستقیم میان ایران و آمریکا گفت که گفت‌وگوها میان استیو ویتکاف، نماینده ویژه آمریکا، و یکی از مقام‌های ارشد ایران برگزار خواهد شد.

روبیو درباره گفتگوهای ایران و آمریکا در روز شنبه در عمان گفت: «ما امیدواریم که این مذاکرات به صلح منجر شود.»

وزیر خارجه آمریکا که در کنار ترامپ در نشست هیات دولت نشسته بود، گفت: رئیس جمهور ترامپ «کاملاً روشن کرده است که ایران هرگز به سلاح هسته‌ای نخواهد رسید. ما به این موضوع امیدواریم.»

حذف اروپا از پرونده ایران

سه دیپلمات اروپایی به خبرگزاری رویترز گفته‌اند که تصمیم واشنگتن برای مذاکره با ایران در عمان بدون هماهنگی با متحدان اروپایی انجام شده و «این امر موجب کاهش اهرم فشار آمریکا شده است.»

این منابع می‌گویند که ایالات متحده پیش از آنکه «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور آمریکا در روز سه‌شنبه از مذاکرات هسته‌ای جدید با ایران خبر دهد، هیچ‌گونه اطلاع‌رسانی یا هماهنگی‌ای با طرف‌های اروپایی انجام نداده است.

«بلِیز میشتال»، معاون اندیشکده صهیونیستی «بنیاد یهودی امور امنیت ملی آمریکا» در این‌باره گفته است: «آمریکا برای موفقیت در این مذاکرات، نیاز به یک راهبرد هماهنگ با متحدان اروپایی خود دارد. این هماهنگی برای اعمال حداکثر فشار و شانس موفقیت دیپلماتیک حیاتی است.»

ترامپ که از ماه فوریه کارزار «فشار حداکثری» علیه تهران را از سر گرفته، روز چهارشنبه بار دیگر تهدید کرد در صورت تداوم پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران، از نیروی نظامی استفاده خواهد کرد و در این راه از رژیم اشغالگر کمک خواهد گرفت.

کشورهای غربی ادعا دارند که ایران به‌دنبال ساخت سلاح هسته‌ای است، ادعایی که تهران بارها آن را با صراحت رد کرده است. تهدید به بازگرداندن تحریم‌ها با هدف فشار بر ایران برای امتیازدهی صورت گرفته، اما دیپلمات‌ها گفته‌اند هنوز هیچ گفت‌وگوی دقیقی درباره راهبرد کلی با طرف آمریکایی انجام نشده است.

به‌دلیل خروج آمریکا از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵، واشنگتن نمی‌تواند از سازوکار «ماشه» برای بازگرداندن تحریم‌ها در شورای امنیت استفاده کند. بنابراین تنها طرف‌هایی که امکان فعال‌سازی این مکانیسم را دارند، سه کشور اروپایی بریتانیا، آلمان و فرانسه هستند. یکی از دیپلمات‌های ارشد اروپایی در این باره گفت: «تروئیکای اروپایی دیگر به آمریکا اعتماد ندارد، زیرا بدون مشورت با آن‌ها، دست به ابتکار عمل زده است.»

آمریکا در سال ۲۰۱۸ از توافق هسته‌ای خارج شد؛ توافقی که با مشارکت روسیه، چین و کشورهای اروپایی، تحریم‌های ایران را لغو می‌کرد.

با وجود پایبندی ایران به تعهدات هسته‌ای خود تحت این قرارداد، ترامپ به‌صورت یک‌طرفه از آن خارج شد.

به گزارش رویترز، مقامات اروپایی از کنار گذاشته شدن از مذاکرات اخیر هسته‌ای میان ایالات متحده و ایران ابراز نارضایتی کرده‌اند؛ رویکردی که به گفته آنان، یادآور سیاست‌های یک‌جانبه ترامپ در دوره نخست ریاست‌جمهوری اوست. آن‌ها می‌گویند که حتی در حاشیه نشست اخیر وزرای خارجه ناتو، ترتیب دادن جلسه‌ای با وزیر خارجه آمریکا درباره ایران برای آن‌ها بسیار دشوار بوده است.

شروع یک روند پیچیده

رئیس جمهوری آمریکا ۷ آوریل ۲۰۲۵ برابر با ۱۸ فروردین ماه ۱۴۰۴ نیز در دیدار با بنیامین نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل در کاخ سفید به خبرنگاران ؛ ادعا کرد: «ما در حال گفتگوهای مستقیم با ایران هستیم. ما روز شنبه نشست بسیار بزرگی خواهیم داشت. همه موافق هستند که انجام یک توافق بر انجام امور بدیهی ارجحیت دارد و بدیهی است. امری نیست که من بخواهم از آن استفاده کنم. «ما وارد مرحله بسیار خطرناکی شده‌ایم.» در پی اظهارات ترامپ، وزیر امور خارجه ایران اعلام کرد: گفتگوی غیرمستقیم ایران و آمریکا روز شنبه (۲۳ فروردین) در عمان آغاز می‌شود. سید عباس عراقچی در شبکه ایکس نوشت: ایران و ایالات متحده روز شنبه در عمان برای گفتگوهای غیرمستقیم در سطح مقامات عالی ملاقات خواهند کرد. این یک فرصت و نیز یک آزمون است. توپ در زمین آمریکاست. عراقچی همچنین با انتشار یادداشتی در روزنامه آمریکایی واشنگتن پست به تشریح و شفاف سازی مواضع مذاکراتی جمهوری اسلامی ایران در آستانه آغاز دور جدیدی از مذاکرات غیرمستقیم با آمریکا در عمان پرداخت و گفت: در هفته‌های اخیر، مجموعه‌ای از نامه‌ها و پیام‌ها میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا رد و بدل شده است. برخلاف برخی تفسیرهای سطحی، این ارتباطات — دست‌کم از سوی ما — نه نمادین بوده‌اند و نه تشریفاتی. ما آن‌ها را تلاشی واقعی برای شفاف‌سازی مواضع و گشودن پنجره‌ای به‌سوی دیپلماسی تلقی می‌کنیم.

وزیر خارجه ایران تاکید کرد: با توجه به اظهارات روز دوشنبه رئیس‌جمهور دونالد ترامپ، ایران آماده است با جدیت وارد تعامل شود و با هدف دستیابی به یک توافق وارد گفت‌وگو شود. ما روز شنبه در عمان برای مذاکرات غیرمستقیم دیدار خواهیم کرد. این دیدار به همان اندازه که یک فرصت است، یک آزمون نیز هست.

مقامات دولت آمریکا همچنان اظهارات و اقدامات متناقض خود را تکرار و ضمن تهدید به اقدام نظامی، خواستار مذاکره مستقیم با جمهوری اسلامی ایران هستند.

راز سفر ویتکاف به روسیه پیش از نشست مسقط

کارشناس مسائل سیاسی روسیه معتقد است: اینکه استیو ویتکاف فرستاده ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا قبل از مذاکرات روز شنبه با ایران، به روسیه سفر کرد با موضوع ایران مرتبط است؛ اوکراین نیز ممکن است مورد بحث قرار گیرد اما بعید است که در محوریت گفت‌وگوها باشد.

کنستانتین کالاچف روز جمعه در گفت‌وگو با پایگاه خبری روسی «لنتا» افزود: هدف از سفر ویتکاف به سن‌پترزبورگ، به احتمال زیاد، حل و فصل مسائل درباره ایران است.

وی اظهار داشت: در مقطع کنونی، واشنگتن اول از همه به حل و فصل موضوع هسته‌ای ایران و آزادی اسرای حماس علاقه‌مند است.

این کارشناس روس معتقد است: روند حل و فصل مناقشه اوکراین به آن سرعتی که ترامپ می‌خواهد پیش نمی‌رود، اما رئیس‌جمهور آمریکا در جایی به پیروزی نیاز دارد.

کالاچف اظهار داشت: آمریکا در خاورمیانه می‌تواند به پیشرفت‌هایی دست یابد که رهبر آمریکا برای آن به کمک روسیه نیاز دارد.

وی ادامه داد: ترامپ می‌خواهد به رأی‌دهندگان آمریکایی نشان دهد که به عنوان شخصیتی صلح‌طلب در عرصه بین‌المللی مؤثر است. این کارشناس مسائل سیاسی گفت: اکنون که انتظار معجزه‌ای در زمینه حل و فصل مسائل اوکراین وجود ندارد، میانجیگری روسیه در خاورمیانه می‌تواند تأثیر زیادی داشته باشد و می‌تواند به نزدیک شدن دو کشور کمک کند.

سخنگوی کرملین جمعه ۲۲ فروردین ۱۴۰۴ ضمن تأیید سفر فرستاده ویژه ترامپ به سن‌پترزبورگ، به طور قطعی درباره احتمال دیدار وی با ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه سخن نگفت.

دیمیتری پسکوف روز اعلام کرد: در صورتی که دیدار با استیو ویتکاف در برنامه کاری پوتین قرار گیرد، درباره آن اطلاع رسانی خواهد شد.

سخنگوی کرملین گفت: ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه جمعه ۱۱ آوریل برابر با ۲۲ فروردین در سن پترزبورگ حضور دارد.

پسکوف افزود: پوتین فرمانده کل قوای روسیه در سن‌پترزبورگ جلسه‌ای درباره توسعه نیروی دریایی این کشور برگزار خواهد کرد.

سخنگوی کرملین در پاسخ به این پرسش که آیا مسکو، ادامه مذاکرات کی‌یف و واشنگتن در مورد فلزات کمیاب را رصد می‌کند، نیز گفت: اکنون تحولات بسیاری (رویدادها در جنبه‌های مختلف) در ۲۴ ساعت (آینده) رخ می‌دهد. وضعیت در حال حاضر به سرعت در حال تغییر است. بنابراین، اکنون بسیار مهم است که اخبار را رصد و تجزیه و تحلیل کنیم و سعی کنیم پیامدهای رویدادهای خاصی را که مستقیماً به ما مربوط می‌شود، درک کنیم.

بنا بر گزارش تکمیلی ریانووستی، کریل دیمیتریف رئیس صندوق سرمایه گذاری مستقیم روسیه روز جمعه با ویتکاف فرستاده ویژه آمریکا در سن‌پترزبورگ دیدار کرد.

پیامدهای سنگین جنگ با ایران برای آمریکا

به‌گفته نماینده سابق کنگره آمریکا، جنگ‌های واشنگتن مبتنی بر اهداف جاه‌طلبانه نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی، به نفع آمریکا نیست و پیامدهای سنگینی خواهد داشت.

«دنیس کوسینیچ»نماینده سابق کنگره آمریکا هشدار می‌دهد؛به گزارش «راهبرد معاصر»؛ اسرائیل شاهد تظاهرات گسترده‌ای است و مردم خواستار استعفای بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر متهم به طولانی کردن جنگ برای منافع سیاسی هستند. برکناری مقام‌های ارشد امنیتی و حملات مداومش به قوه قضائیه، ناآرامی‌ها را افزایش داده است.

در عین حال، برای واشنگتن نسخه جنگ می‌پیچد؛ گویی این سبک رفتار به نوعی معیار زندگی مناسب و مطمئن برای مردم آمریکا و دیگر مردمان تمام می شود.

پس از یک سری حملات هوایی خشونت‌آمیز آمریکا علیه یمن، نتانیاهو و شرکایش از دولت ترامپ می‌خواهند برای حمله هسته‌ای علیه ایران آماده شود که به اعتقادش، این حمله بدون عواقب خواهد بود.

من همواره درباره عواقب حمله به ایران هشدار داده‌ام و تنها در کنگره ۱۰۹، میان سال‌های ۲۰۰۵ تا ۲۰۰۷، ۱۵۵ سخنرانی در مجلس نمایندگان و ۶۳ سخنرانی مقابل کنگره داشتم، زمانی که دولت بوش درباره استفاده از «ساختارهای پناه‌جویان» به عنوان ابزاری برای به سلطه درآوردن ایران بحث می‌کرد.

من آن زمان سیاست را می فهمیدم و امروز هم آن را می فهمم. بنابراین، صدها هشدار داده شده است که جنگ بر مبنای نیات جاه طلبانه نتانیاهو (ازجمله در عراق، ایران، لیبی) به نفع آمریکا نیست.

عراق

سال ۲۰۰۲ دولت جورج دبلیو بوش، آمریکایی‌های ناراحت حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ را با این ادعا که عراق نقش مستقیم در عملیاتی که بیش از ۳ هزار کشته برجای گذاشت، گمراه کرد. اما عراق هیچ ارتباطی با این رویداد نداشت.

بوش مدعی شد، عراق به دنبال دراختیار داشتن سلاح هسته ای و سایر سلاح‌های کشتار جمعی است و این تهدیدی قریب الوقوع برای ایالات متحده است. عراق سلاح کشتار جمعی نداشت، تهدیدی برای ایالات متحده نبود و توانایی حمله به ما را نداشت، اما این واقعیت‌ها برای واشنگتن در آن زمان مهم نبود. جنگ علیه عراق ۲۲ سال پیش آغاز شد، هشت سال به طول انجامید و در آن نزدیک به ۱ میلیون عراقی بی‌گناه اعم از مرد، زن و کودک به دلیل این دروغ‌ها، در حملات هوایی مداوم و عملیات‌های تهاجمی زمینی کشته شدند. در عملیات عراق، دست‌کم ۴ هزار و ۴۴۳ نظامی آمریکایی به دلیل فریب‌کاری و تظاهر کشته و حدود ۳۲ هزار نفر مجروح شدند. همین فریب‌کاری برای مالیات دهندگان آمریکایی ۳ تریلیون دلار هزینه داشت، پولی که به سختی به دست آورده بودند برای ویرانی مردم عراق هزینه کردند، در حالی که آمریکایی‌ها برای پرداخت قبوض مسکن، مراقبت‌های بهداشتی و آموزشی خود با مشکل مواجه شدند و کشور در بدهی غرق شد.

استراتژیک

«آسیا تایمز» بررسی کرد
بی‌اعتمادی ایرانی‌ها به آمریکا

یک نشریه بین‌المللی در گزارشی می‌نویسد که عوامل مختلفی مانند تهدیدهای نظامی آمریکا علیه ایران، عدم تحقق کاهش تحریم‌ها و خروج یکجانبه آمریکا از برجام باعث افزایش بی‌اعتمادی ایران نسبت به آمریکا در مذاکرات آتی شده است.

نشریه «آسیا تایمز» در گزارشی نوشت: اعلام برنامه‌ریزی برای آغاز گفت‌وگوها میان ایالات متحده و ایران در عمان، تحولی مهم به شمار می‌رود به‌ویژه با توجه به تاریخچه بی‌اعتمادی و خصومت میان دو کشور.

ایالات متحده اعلام کرده که «استیو ویتکاف» فرستاده ویژه خود در امور خاورمیانه با «عباس عراقچی» وزیر خارجه ایران دیدار خواهد کرد. دونالد ترامپ نیز ادعا کرده که «اگر مذاکرات شکست بخورد ایران در خطر بزرگی قرار خواهد گرفت». در همین حال، ایران اعلام کرده که گفت‌وگوها از طریق میانجی انجام می‌شود. وزیر خارجه ایران می‌گوید «مذاکرات غیرمستقیم مسقط هم فرصت است و هم آزمون. توپ در زمین آمریکاست.»

نویسنده این مطلب در ادامه ادعا می‌کند که این تفاوت آشکار در روایتی که دو طرف درباره نحوه برگزاری مذاکرات دارند می‌تواند نشانه خوبی برای موفقیت آن نباشد.

از طرف دیگر گفته می‌شود نمایندگان ایران، چین و روسیه در ۸ آوریل پیش از مذاکرات در مسکو دیدار کرده‌اند. وزارت خارجه چین بیانیه‌ای منتشر کرد و در آن یادآور شد که این ایالات متحده بود که به صورت یک‌جانبه از برجام خارج شد و موجب وضعیت کنونی شد. چین بر لزوم آن تأکید کرد که واشنگتن باید صداقت سیاسی نشان دهد، در چارچوب احترام متقابل عمل کند، وارد گفت‌وگو و مشورت شود و تهدید به استفاده از زور و فشار حداکثری را متوقف کند.

این موضع‌گیری در پاسخ به پیام‌های اخیر واشنگتن بیان شد که به‌وضوح بر احتمال استفاده از زور و ادامه فشار حداکثری تأکید داشت. ترامپ پس از دیدار با بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، در کنفرانسی خبری گفت: «ایران نباید به سلاح هسته‌ای دست یابد و اگر مذاکرات موفق نباشد فکر می‌کنم آن روز برای ایران روز بسیار بدی خواهد بود.»

رویکرد معروف ترامپ به دیپلماسی که مبتنی بر معامله‌گری است و اکنون از سوی استیو ویتکاف، در مذاکرات نمایندگی می‌شود احتمالاً اثرگذاری بالایی بر روند گفت‌وگوها خواهد داشت. جاه‌طلبی‌های ژئوپلیتیکی ترامپ در خاورمیانه معطوف به گسترش توافق‌نامه‌های ابراهیم است؛ توافق‌هایی که بر عادی‌سازی روابط میان اسرائیل و کشورهای عربی مختلف از جمله امارات، بحرین، مراکش و سودان تمرکز داشتند.

امضای این توافق‌ها در سال ۲۰۲۰ به‌عنوان یکی از دستاوردهای کلیدی سیاست خارجی دولت اول ترامپ تلقی شد، به‌ویژه از منظر تلاش‌های آمریکا برای مقابله با حضور ایران در منطقه.

اکنون ایالات متحده به‌طور فعال تلاش می‌کند تا عربستان سعودی را نیز وارد این روند کند. حضور ریاض در این توافق‌ها یک تغییر بنیادین در ژئوپلیتیک منطقه به حساب می‌آید. همچنین ترامپ قصد دارد از طریق توافقات تجاری و طرح‌های سرمایه‌گذاری کلان، وابستگی‌های اقتصادی ایجاد کند که مشوق عادی‌سازی روابط دیپلماتیک باشد.

ژئوپولیتیک

هوشمندی متوازن ایران

ایران وقتی با زبان تهدید رئیس‌جمهور آمریکا مواجه شد، قدرت خود را نشان داد و در مواجهه با دعوت وی به مذاکره، در دام نیفتاد و زمین بازی خود را به‌نحوی فعال تعریف کرده است.

به گزارش «راهبرد معاصر»؛ ملاقات مسقط در کانون توجه‌ها است. مذاکراتی که دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا شانتاژ تبلیغاتی گسترده ای را با محوریت آن به راه انداخت و به هر شکل ممکن سعی دارد فضایی ایجاد کند تا منافع آمریکا به زیان کشورمان به بهترین نحو حفظ شود.

وی در روزهای گذشته دستور ارسال شمار قابل توجهی از جنگنده‌ها و ادوات نظامی آمریکایی به مناطق مجاور با غرب آسیا و نزدیک مرزهای کشورمان را نیز داد و به زعم خود سعی دارد با اتخاذ «دیپلماسی قایق توپدار» (طرح تهدید نظامی پیش از مذاکره)، تهران را در مسیری قرار دهد که مطلوب واشنگتن است.

تحلیلگران غربی اعتراف می‌کنند، با وجود تمامی اقدامات میدانی و البته شانتاژهای تبلیغاتی ترامپ و ترامپیست‌ها، ایران به نحوی هوشمندانه با آن‌ها مواجه شده و تا حد زیادی توانسته است طرح‌هایشان را علیه خود خنثی کند.

در این رابطه، به طور خاص توجه به دو نشانه و نکته مهم به نظر می‌آید:

نخست، اینکه ترامپ و متحدانش از همان آغاز کار سعی داشتند تهران را به بازیگری در زمینی وادار کنند که مطلوب خودشان است. در این رابطه، آن‌ها دو گزینه جلوی ایران گذاشتند؛ مذاکره و جنگ. تحلیل‌شان این بود، اگر ایران مذاکره را بپذیرد، به معنای تسلیم شدنش خواهد بود و ضربه ای جدی را به وجهه ایران به‌ویژه نزد متحدان و دوستدارانش وارد خواهد کرد.

علاوه بر این، اگر ایران جنگ را بپذیرد، سبب خواهد شد تا چالش‌های داخلی و بین المللی قابل توجهی علیه کشورمان شکل بگیرد و تهران با تنگناهای جدی مواجه شود. با وجود این، ایران به معنای واقعی کلمه به ترامپ و متحدانش نعل وارونه زد و از مذاکره غیرمستقیم صحبت کرد.

در این چهارچوب، ایران نشان داد اهل تعامل است و به جنگ اقبال ندارد و به ترامپ این پیام را رساند که می‌تواند به شیوه ای فعال از منافع خود در میدان دیپلماسی حمایت کند. البته که در قالب مذاکرات غیرمستقیم نیز ایران زمین بازی را به نحوی تغییر داد که اکنون توپ در زمین آمریکاست و اگر ترامپ و آمریکایی‌ها بار دیگر صداقت نشان ندهند، ایران گزینه‌های خاص خود را خواهد داشت.

ورای همه این موارد، شاهد بودیم ترامپ مایل بود از کانال امارات و با میانجی‌گری این کشور با ایران تعامل هسته‌ای داشته باشد، اما تهران درنهایت حرف خود را به کرسی نشاند و از کانال عمان که کشور مورد اعتماد ایران است، روند مذاکرات را پیگیری می‌کند. از این رو، در شکل و مکان مذاکرات، تهران توانسته است اصول مطلوب خود را به دولت ترامپ تحمیل کند و درباره محتوا نیز تأکید می‌کند بی‌صداقتی و دسیسه چینی‌های ترامپیست‌ها می‌تواند فضای گفت‌وگو را به هم بزند.

اکنون آمریکایی‌ها هستند که باید صداقت نشان دهند. از این رو، دیپلماسی ایران سبب شده است توپ به معنای واقعی کلمه در زمین دولت آمریکا باشد.